

Tamara Vučenović
urednica na Radio
Beogradu 2,
docent Univerziteta
Metropolitan

FOTO
Gordan Jović, RTS

TEKST Žakilina Milenković

TAMARA VUČENOVIĆ

ŠTA ĆE NAM DONETI VEŠTAČKA INTELIGENCIJA?

Ovo je jedna od tema nove knjige „Digitalne ikone 20+“ Tamare Vučenović, nastale na osnovu istoimene emisije koju uređuje i vodi na Radio Beogradu 2

Pored fenomena veštačke inteligencije, Tamara Vučenović, autorka knjige „Digitalne ikone 20+“ bavi se i mnogim drugim temama koje svedoče o uticaju digitalne revolucije na čovekov život.

U čemu je najveći značaj vaše istoimene autorske emisije na Radio Beogradu 2, koja se emituje već skoro četvrt veka?

To je, ako je u redu reći, već samo po sebi značajno. Jedinstvena po koncepciji i sadržaju u našoj medijskoj sferi, emisija je bila jedinstvena i te 2002. godine, kada nas je pretekao jedino Bi-Bi-Si sa svojom emisijom „Digitalna planeta“, pokrenutom mesec dana pre nas. Najveći značaj daju joj njeni gosti, kompetentni i zanimljivi sagovornici koji se rado odazivaju na naš poziv, pa čak i oni koje je teško nagovoriti da dođu.

Šta vam je bio najveći izazov u radu na knjizi „Digitalne ikone 20+“ koja je nedavno predstavljena javnosti?

Bilo je više izazova, nije lako odabrati (smeh): nepotpuna arhiva odnosno ne-sačuvani materijali; promenjena tehnologija (diskete i kasete su otišle u zaborav); motivacija da se započne ovako obiman posao s neizvesnim ishodom; sporo, da ne kažem mukotrpno, skidanje intervjua i prekućavanje teksta; velika nedoumica šta izabrati posle više od dvadeset godina, preko hiljadu emisija i mnogo više intervjua i sagovornika... Ali, sve to se zaboravi kada vidite koliko joj se ljudi iskreno obradovalo.

U knjizi su, između ostalog, zabeleženi i razgovori sa istraživačima i IT stručnjacima kojih više nema među nama.

Da li biste izdvojili neka imena?

Da, hvala na tako lepom pitanju. U knjizi su svoje mesto našli razgovori sa izuzet-

nim ljudima, kao što je Vukašin Masnikosa, učesnik u izradi prvog digitalnog računara CER 10 u tadašnjoj Jugoslaviji, zatim Dejan B. Popović, jedan od najbližih saradnika idejnog tvorca „Beograd-

ske šake“ Rajka Tomovića, pa akademik Aleksandar Marinčić, autor izvanrednih publikacija o Nikoli Tesli... Naravno, tu su i uvek dragoceni razgovori s mojim izuzetnim kolegama Zoranom Modlijem i Aleksandrom Spasićem. Imalo se šta čuti i naučiti od njih.

Da li možete izdvojiti neke teme koje svedoče o uticaju digitalne revolucije na naše živote?

Ima mnogo tema koje svedoče o tome, ali možda je korisno i važno pomenuti one koje se tiču naših najmlađih i naših najstarijih – dece koja odrastaju uz ekrane i društvene mreže, i starijih ljudi koji se suočavaju sa sve bržim tehnološkim promenama, što im ne ostavlja uvek dovoljno vremena da

Mogu li da ukradem ideju od algoritma?

U svojim emisijama bavili ste se i fenomenom veštačke inteligencije, šta vaši sagovornici kažu o njenom uticaju u bliskoj budućnosti?

Ponekad mi se čini da se često bavim temom veštačke inteligencije, a onda mi se sledeće nedelje učini da se ne bavim dovoljno... Veštačka inteligencija se toliko brzo razvija, a tako se nekako kreću i razmišljanja o njoj: od potpunog oduševljenja do krajnjeg opreza i straha. „Mogu li da ukradem ideju od algoritma?“ nedavno je bila tema moje emisije, inspirisana zanimljivom diskusijom o kulturi i veštačkoj inteligenciji. Šta kažu sagovornici? Da je nedovoljno poznajemo, da su nam neophodni regulativa i kritički odnos prema AI, da ne treba da se plašimo šta će nam doneti u budućnosti... Doneće nam i dobro i loše, kao i svaka tehnologija. Šta će prevagnuti, još uvek zavisi od nas.

AI će nam doneti i dobro i loše, kao i svaka tehnologija. Šta će prevagnuti, zavisi od nas

se prilagode. Posebno je važno govoriti o bezbednosti, privatnosti i zaštiti podataka o ličnosti. Kao primer mogu navesti takozvani šerenting (*sharenting*), težnju roditelja da društvene mreže i druge internet platforme prosto zatrpavaju fotografijama, snimcima ili ličnim informacijama o sopstvenoj deci. Prosečan roditelj objavi na internetu skoro 1.500 fotografija svog mališana do njegovog petog rođendana, kako je pokazalo nedavno istraživanje sprovedeno kod nas. Važno je da razumemo da te objave ostaju trajno na mreži i da, u želji da podelimo lepe trenutke, zapravo kreiramo digitalni identitet deteta pre nego što ono uopšte dobije priliku da o njemu samo odlučuje.